

Det kongelige utdannings og forskningsdep.
Postboks 8119 Dep
0032 Osl

Stavanger, 30. januar 2004

Deres ref.: 200307611-ANG

Vår ref.: 01.oe.071

Høringsuttalelse "Ny lov om universiteter og høyskoler"

1. Generell kommentar

Misjonshøgskolen er tilfreds med Ryssdalsutvalgets forslag om å erstatte dagens to separate lover med en felles lov for høyere utdanning uansett eierskap. Denne felles lov må danne basis for en likeverdig behandling av statlige og private høyskoler utfra faglige vurderinger også når det gjelder spørsmål om økonomisk støtte, akkreditering m.m.

Et felles lovverk er en naturlig videreføring av de reformer som har skjedd ved opprettelsen av NOKUT og innføring av ny finansieringsmodell for høyere utdanning. Vi regner med at de private høyskoler med en ny lov vil oppfattes som en naturlig del av et nasjonalt og offentlig høyere utdanningstilbud og ikke som et supplement til de statlige høyskolene slik mindretallet i Ryssdalutvalget ordlegger seg.

Misjonshøgskolen vil også understreke viktigheten av at forslaget slår fast den enkelte institusjons rett til å utforme sitt eget faglige og verdimessige grunnlag slik det er uttrykt i § 1-3. Dette gjelder selvsagt også de statlige institusjoner.

Det er viktig at staten uansett hvilken løsning som blir valgt for statens eierskap, forvaltningsbedrift, særlovselskap eller annet, er bevisst sine ulike roller som henholdsvis systemforvalter og institusjonseier. Det er mulig at en likeverdig behandling av institusjoner med ulikt eierskap lettere vil sikres ved gjennomføring av flertallets forslag om eiertilknytning uten at Misjonshøgskolen av denne grunn vil anbefale en løsning framfor en annen.

Misjonshøgskolen støtter i all hovedsak utvalgets forslag til Del I Fellesbestemmelser, men vil kommentere enkelte punkt spesielt.

Når det gjelder Del II Statlige universiteter og høyskoler vil vi begrense vår uttalelse til punktene som gjelder ledelsesstrukturen og rektors rolle og fullmakter.

1.1 Finansiering av høyere utdanning

Ukastet til felles lov nevner ikke eksplisitt de private høyskolors rett til statsstøtte slik dette tidligere var presisert i Privathøyskoleloven. En felles lov for statlige og private høyskoler bør imidlertid ha som konsekvens at også de økonomiske rammebetingelsene for høyskolene under loven blir likeverdige, uansett eierform.

Ryssdalutvalget mener staten bør kunne bruke sin bevilgningskompetanse på en fleksibel måte til å gi støtte til de institusjonene som oppfyller de sektorpolitiske mål staten har. I denne forbindelse ser utvalget det verken nødvendig eller hensiktsmessig at den vurderingen bindes opp med lovtekst om vilkår for statsstøtte.

Det bør likevel bli vurdert om uttrykket "sikre drift av" høyere utdanning bør tas inn i lovens § 1-1 (Lovens formål)

Ryssdalutvalget foreslår at det lovfestes begrensninger i høyere utdanningsinstitusjoners adgang til å kreve egenbetaling fra studenter (jfr. § 7-1). Misjonshøgskolen støtter det såkalte gratisprinsippet under forutsetning av at flertallets forslag blir vedtatt.

1.2 Styrets størrelse og sammensetning

Misjonshøgskolen støtter Ryssdalutvalgets forslag om et styre på minimum 5 medlemmer der både ansatte og studenter er representert. For Misjonshøgskolen er det viktig å understreke friheten for den enkelte institusjon til å avgjøre styrets størrelse utifra den enkelte institusjons behov og egenart.

1.3 Ledelsesstrukturen ved statlige høyskoler

Misjonshøgskolen støtter flertallsinnstillingen når det gjelder institusjonenes ledelse med en rektor ansatt av styret og som selv ikke har stemmerett i styret.

Dette er også i tråd med den ledelsesstruktur som har fungert ved vår egen institusjon siden 2001, og som gir en klar ansvarsfordeling mellom styret og daglig ledelse.

2. De enkelte lovbestemmelser

Misjonshøgskolen har følgende kommentarer til de enkelte lovbestemmelsene:

§1-1 Lovens formål

Misjonshøgskolen ber om at det i pkt.1 vurderes formulert et tillegg:.."og sikre drift av..."

§1-6 Akademisk og kunstnerisk frihet

Misjonshøgskolen støtter behovet for pkt.3. Utvalget av studenter må fortsatt i prinsippet være institusjonenes ansvar. Samordna opptak bør finne sted i den grad Departementet og institusjonene finner slikt opptakskonsept formålstjenlig. Jfr. også §2-5.

§1-7 Kvalitetssikring

NOKUT godkjenner institusjonens ene kvalitetssystem, ikke flere systemer. Terminologien bør tilpasses.

Det bør lovfestes at et medlem og et varamedlem skal oppnevnes fra de private høyskoler.

§2-8 Eksamen

Det må ryddes opp i begrepsbruken "vurdering" "evaluering", se videre §§2-9 og 2-10

§2-10 Vitnemål

Kravet for å få vitnemål må også være at eksamen er "bestått". Derfor bør det stå "avlagt og bestått". Likeså må karakterutskrift være å anse som vitnemål, for eksempel på emnenivå.

§6-3 Ansettelse i undervisnings- og forskerstilling

Intensjonen tiltres, men på enkelte fagområder kan det bli en unødig stor belastning på kvinnelige sakkyndige (for eksempel i teologi) dersom begge kjønn skal være representert blant de sakkyndige ved enhver bedømmelse. Mer skjønnsmessig formulering bør vurderes.

§7-1 Egenbetaling

Misjonshøgskolen støtter flertallets forslag. (Se ovenfor)

§7-3 Forholdet til annen lovgivning

Misjonshøgskolen finner det ønskelig at det gis konkret henvisning til hvilke områder i Lov av 19. juni 1970 nr.69 om offentlighet i forvaltningen som skal gjelde. Dette bør utredes videre, ikke minst med tanke på hvilke konsekvenser dette vil kunne medføre for private høyskoler.

Med hilsen

MISJONSHØGSKOLEN

Knut Holter
Høgskolerektor

Ole Eriksen
Høgskoledirektør